

РОЗДІЛ 2. Соціальна відповідальність бізнесу та відносини з державою

Урок 29. Бізнес із серцем: коли прибуток і турбота йдуть поруч

Обговорюємо, що бізнес — це не лише про заробіток, а й про відповідальність перед людьми, суспільством і довкіллям. **Пояснюємо**, що бізнес має поєднувати економічну ефективність і етичну поведінку, що нині відповідальність бізнесу необхідність, а не моральний вибір. **Показуємо**, як відповідальність бізнесу впливає на стійкість у довгостроковій перспективі, репутацію й прибуток. Наводимо приклади економічних вигод від чесності: довіра клієнтів, доступ до пільг і фінансування, лояльність працівників.

Наголошуємо на соціальних функції підприємств — створення робочих місць, інвестиції в громаду, підтримка екологічних ініціатив, участь у розвитку громади.

Підкреслюємо, що відповідальність — не прикраса, а бізнес-стратегія. **Обговорюємо** ризики зловживань пільгами і маркіруванням доброчинності. **Наголошуємо** на прозорості й строгій звітності при реалізації соціальних ініціатив. **Розповідаємо** про види доброчинності, наводимо приклади.

Обговорюємо, як бізнес може бути агентом позитивних змін.

Основні поняття та змістові акценти: відповідальний бізнес, корпоративна соціальна відповідальність, доброчинність, благодійник, спонсор, меценат.

Форми роботи на уроках можуть бути такими:

- обговорити сценарій зіткнення прибутку й етики, сформулювати аргументи "за" і "проти";
- створення інфографіки "Баланс прибутку та етики";
- створення схеми "Соціальна роль бізнесу";
- завдання "Стратегічна карта" — кожна група розробляє стратегію у три пункти балансу прибутку й етики для малого бізнесу та короткий план оцінки ефекту;
- практикум "Доброчинний проєкт" — учні розробляють і презентують проєкт доброчинності для власної громади (формулюють мету,

визначають ресурси, очікувані вигоди для бізнесу й громади). **Орієнтовні критерії оцінювання:** розуміння причин балансу між прибутком і відповідальністю бізнесу (0–4 бали), якість створеної стратегії (0–4 бали), практичність проєкту доброчинності (0–3 бали), участь в обговорення, презентації і аргументація в дискусії (0–1 бали);

- створення коміксу "Як стати відповідальним підприємцем";
- створення есе на тему чи може бізнес бути корисним громаді й прибутковим одночасно;

Приклад завдання — ситуація — "дешевий постачальник, але з поганими умовами праці". Обговорюють, як варто діяти: що важливіше — прибуток чи дотримання етичних норм?